

Комплексна діагностувальна робота: семестр II

Методичні рекомендації

Згідно з Рекомендаціями щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, Державним стандартом базової середньої освіти (затверджено Наказом МОНУ від 2.04.2024 року № 1093), формуємо комплексну діагностувальну роботу відповідно до галузевих критеріїв, трьох груп результатів, соціальної та здоров'язберезувальної освітньої галузі.

Кожний розділ діагностувальної роботи відповідає одній із груп результатів і оцінюється максимум у 12 балів. Далі публікуємо завдання діагностувальної роботи, згруповані відповідно до груп галузевих критеріїв: роботу в такому вигляді легше оцінювати.

Якщо в учителя є можливість провести три окремі діагностувальні роботи з певною групою результатів, то він орієнтується на завдання кожного розділу.

РОЗДІЛ 1

Група результатів 1. *Безпека. Уникання загроз для життя власного й інших осіб, ухвалення рішень із користю для своєї та громадської безпеки*

Методичні рекомендації. Група результатів 1 спрямована на виявлення прогалин у знаннях дітей щодо безпеки особистості та суспільства, розпізнавання локальних, глобальних і національних небезпек.

У комплексній діагностувальній роботі потрібно виявити рівень засвоєння знань, правил поведінки та вмінь діяти в надзвичайних і небезпечних ситуаціях. Завдання цього розділу — формувати знання з безпеки життєдіяльності, безпечної поведінки, безпечного соціального та природного середовища й цифрової безпеки, а також навчити надавати допомогу в будь-якій із небезпечних ситуацій, що вивчається.

Під час оцінювання враховуємо усвідомлення цінності життя, вміння розпізнавати небезпечну ситуацію, вміння застосовувати алгоритми дій у кожній окремій ситуації, навички допомоги та самопомоги, вміння висловлювати думки, чіткість викладення відповіді, чистоту мовлення, креативність і розвиток емоційного інтелекту.

Діагностувальні завдання

Завдання тестового характеру

(кожне оцінюється в 0,5 бала — максимум за виконання тестових завдань — 7 балів)

З кількох варіантів відповідей вибери одну правильну.

1. Що таке соціальне середовище?

- А. Недоторкана природа поряд із нами
- Б. Норми, закони, правила, традиції тощо в суспільстві
- В. Телебачення
- Г. Соціальні мережі

2. Познач небезпеку соціального походження.

- А. Землетрус
- Б. Отруєння
- В. Пожежа
- Г. Булінг у школі

3. Що може бути наслідком булінгу?

- А. Страх, стрес, низька самооцінка
- Б. Хороший настрій
- В. Покращення стосунків
- Г. Здоров'я

4. Що є природною небезпекою?

- А. Суперечка між однокласниками про кімнатні рослини
- Б. Пожежа в лісі
- В. Хакерська атака на сайт про природу
- Г. Засохли невчасно політі рослини

5. Яка дія є правильною під час грози?

- А. Бігати по калюжах
- Б. Купатися у водоймі
- В. Зайти в приміщення
- Г. Ховатися під деревом

6. Що таке ризик?

- А. Можлива небезпека або загроза
- Б. Весела подія
- В. Невпевнене рішення
- Г. Безнадійний план

7. Як можна зменшити ризик?

- А. Залишати праску без нагляду ввімкненою
- Б. Не торкатися розеток і техніки мокрими руками
- В. Бігати сходами
- Г. Не слухати дорослих

8. Що з наведеного є небезпечною побутовою хімією?

- А. Зубна паста
- Б. Мило
- В. Засіб для прочищення труб
- Г. Шампунь

9. Як слід поводитися з побутовою хімією?

- А. Гратися з пляшками
- Б. Змішувати різні засоби
- В. Зберігати в коробці для іграшок
- Г. Використовувати тільки за призначенням

10. Що потрібно зробити, якщо хімічна речовина потрапила в очі?

- А.** Потерти очі
- Б.** Міцно заплющити очі
- В.** Промити очі водою і звернутися до дорослого
- Г.** Нічого не робити — саме мине

11. Що таке кібербезпека?

- А.** Захист техніки від шахраїв
- Б.** Подвійна перевірка паролю
- В.** Грамотна робота за комп'ютером
- Г.** Безпека в інтернеті та цифровому середовищі

12. Як захиститися від небезпек в інтернеті?

- А.** Повідомляти всім свій пароль
- Б.** Не ділитися особистою інформацією
- В.** Обов'язково відкривати всі посилання
- Г.** Завантажувати і переглядати файли від незнайомців

13. Що робити, якщо незнайомиць пише дивні речі в чаті?

- А.** Відповісти та поспілкуватися
- Б.** Ігнорувати і мовчати
- В.** Зупинити спілкування та сказати дорослому
- Г.** Переслати друзям

14. Що з переліченого є небезпекою у віртуальному середовищі?

- А.** Фейковий конкурс, де просять особисті дані
- Б.** Онлайн-урок
- В.** Гра зі знайомим, який живе за кордоном
- Г.** Вебінар для студентів і дорослих

Ключ оцінювання

А	Б	В	Г
3, 6, 14	1, 4, 7, 12	5, 8, 10, 13	2, 9, 11

Завдання з відкритою відповіддю

(завдання 15–17 оцінюються максимум в 1 бал, завдання 18: максимум 2 бали — максимум за виконання відкритих завдань — 5 балів)

15. Троє однокласників почали ображати новенького учня, викладати про нього образливі повідомлення в чаті. Яку небезпеку вони створюють? Як правильно поводитися в такій ситуації?

16. У дворі під час грози Петро сховався під високим деревом. Його друг закричав, щоб він відійшов, але Петро не слухав. Яку помилку зробив Петро? Як діяти безпечно під час грози?

17. Марійка знайшла під раковиною пляшку з написом “Небезпечно. Не вдихати. Використовувати в рукавичках” і почала нюхати, що всередині. Які ризики для здоров’я виникають у цій ситуації? Як вона насправді мала вчинити?

18. Уяви, що у вашій школі запускають інформаційну кампанію “Безпека навколо нас”.

- Визнач три типи небезпек, з якими стикаються учні вдома, у школі та інтернеті.
- Наведи приклади ризикованої поведінки та безпечної альтернативи.
- Вигадай ідею плаката або гасла, яке можна повісити в школі.
- Як переконати однолітків дотримуватися правил безпеки?

Оцінювання завдань розділу 1

Номер завдання	Максимальна кількість балів	Примітка
1	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
2	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
3	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді

Номер завдання	Максимальна кількість балів	Примітка
4	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
5	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
6	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
7	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
8	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
9	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
10	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
11	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
12	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
13	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
14	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
15	1	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, описати алгоритм дії, зробити висновок
16	1	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, описати алгоритм дії, зробити висновок
17	1	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, описати алгоритм дії, зробити висновок
18	2	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, пояснити хід думок, як саме було визначено безпеку / небезпеку в наведеній ситуації, описати алгоритм дії, зробити висновок

Максимальна оцінка за завдання розділу 1 — 12 балів

РОЗДІЛ 2

Група результатів 2. Здоров'я. Турбота про особисте здоров'я.

Аргументований вибір здорового способу життя

Методичні рекомендації. Група результатів 2 спрямована на виявлення прогалин у знаннях дітей щодо власного, групового чи колективного здоров'я. Виявляє наявність знань і вмінь діяти в разі виявлення інфекційних та неінфекційних хвороб, під час травмувань, ступінь володіння навичками надання першої допомоги та самодопомоги; обізнаність у питаннях здорового способу життя, зв'язку здоров'я та спорту, особливостей громадського харчування.

Під час оцінювання враховуємо обізнаність дитини в питанні, глибину знань щодо проблеми, знання загрозливих симптомів, вміння застосувати відповідний алгоритм дій, будувати причинно-наслідкові зв'язки, якісно надавати першу до медичну допомогу та самодопомогу.

Діагностувальні завдання

Завдання тестового характеру

(кожне оцінюється в 0,5 бала — максимум за виконання тестових завдань — 7 балів)

З кількох варіантів відповідей вибери одну правильну.

1. Що означає право на здоров'я?

- А.** Ніколи не хворіти, бути сильним, гуляти щодня
- Б.** Можливість отримувати медичну допомогу та жити в безпечному середовищі
- В.** Займатися спортом щодня
- Г.** Їсти тільки корисну їжу, дихати свіжим повітрям

2. Що таке громадське здоров'я?

- А.** Лише здоров'я однієї людини
- Б.** Лікування в домашніх умовах
- В.** Здоров'я всієї спільноти, яке підтримується спільними діями
- Г.** Заняття спортом та фізкультурою в школі

3. Який приклад є проявом турботи про громадське здоров'я?

- А.** Ігнорування щеплень
- Б.** Відмова від медичних оглядів
- В.** Вживання чипсів
- Г.** Масковий режим під час епідемії

4. Що може спричинити інфекційне захворювання?

- А.** Віруси, бактерії, грибки
- Б.** Холодна вода
- В.** Сонячне світло
- Г.** Вітаміни

5. Як передаються інфекційні захворювання?

- А.** Через розмови по телефону
- Б.** Через повітря, дотики, їжу, воду
- В.** Через шум
- Г.** Через гаджети

6. Що є прикладом профілактики інфекційних захворювань?

- А.** Недосипання
- Б.** Перевтома
- В.** Харчування у фастфуді
- Г.** Миття рук із милом

7. Що з наведеного є неінфекційним захворюванням?

- А.** Грип
- Б.** COVID-19
- В.** Цукровий діабет
- Г.** Вітряна віспа

8. Що може сприяти виникненню неінфекційних захворювань?

- А.** Наявність щеплення не від усіх хвороб
- Б.** Неправильне харчування, стрес, нестача руху
- В.** Питна вода не всюди
- Г.** Тиша на уроках

9. Який вид активності може сприяти покращенню здоров'я?

- А.** Регулярні фізичні вправи й активні ігри
- Б.** Перегляд усіх сучасних серіалів про роботу лікарів
- В.** Харчування за комп'ютером або телевізором
- Г.** Відпочинок лише на дивані

10. Що з наведеного належить до громадського харчування?

- А.** Домашній обід із собою
- Б.** Їжа в школі, кафе
- В.** Пікнік у парку
- Г.** Сніданок удома

11. Як потрібно поводитись у закладі громадського харчування?

- А.** Дотримуватися чистоти і правил поведінки
- Б.** Бігати і голосно розмовляти
- В.** Сидіти на столі
- Г.** Не мити руки

12. Як реклама впливає на рішення людини?

- А.** Не має жодного значення
- Б.** Завжди говорить правду
- В.** Може змусити купити непотрібне
- Г.** Захищає від шкідливих товарів

13. Чому важливо аналізувати рекламні повідомлення?

- А. Щоб дивитися більше телевізор
- Б. Щоб запам'ятати всі товари
- В. Щоб слідувати за модою
- Г. Щоб робити усвідомлений вибір

14. Що допоможе зберегти здоров'я в повсякденному житті?

- А. Дотримання режиму дня та повноцінне харчування
- Б. Їсти тільки солодке
- В. Нічні ігри в смартфоні
- Г. Відмова від сну вдень

Ключ оцінювання

А	Б	В	Г
4, 9, 11, 14	1, 5, 8, 10	2, 7, 12	3, 6, 13

Завдання з відкритою відповіддю

(завдання 15–17 оцінюються максимум в 1 бал, завдання 18: максимум 2 бали — максимум за виконання відкритих завдань — 5 балів)

15. Олег пішов у кафе й замовив фастфуд. Перед їдою він не помив руки, а потім не доїв і залишив сміття на столі. Які правила поведінки та гігієни порушив Олег? Як це може вплинути на його здоров'я та здоров'я інших?

16. У класі кілька учнів почали кашляти, але приходили до школи. Дехто забував мити руки та прикривати рот. Яка загроза виникає в такій ситуації для громадського здоров'я? Що можна зробити, щоб зменшити її?

17. На уроці діти обговорювали рекламу газованих напоїв. Багато хто захотів їх купити, бо "там крута реклама". Як реклама вплинула на рішення дітей? Чи завжди варто довіряти рекламі? Чому?

18. Уяви, що ти — частина команди, яка має провести шкільну кампанію на тему "Збереження здоров'я в умовах епідемій".

- Обґрунтуй, чому ця тема важлива для кожного.
- Які дії варто запропонувати, щоб підвищити обізнаність однокласників?

- Як варто поширювати інформацію (наприклад, плакати, буклети, відео)?
- Як визначити, наскільки кампанія була успішною?

Оцінювання завдань розділу 2

Номер завдання	Максимальна кількість балів	Примітка
1	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
2	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
3	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
4	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
5	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
6	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
7	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
8	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
9	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
10	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
11	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
12	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
13	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
14	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
15	1	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, описати алгоритм дії, зробити висновок
16	1	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, описати алгоритм дії, зробити висновок
17	1	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, описати алгоритм дії, зробити

Номер завдання	Максимальна кількість балів	Примітка
		висновок
18	2	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, пояснити хід думок, як саме було визначено безпеку / небезпеку в наведеній ситуації, описати алгоритм дії, зробити висновок

Максимальна оцінка за завдання розділу 2 — 12 балів

РОЗДІЛ 3

Група результатів 3. Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту

Методичні рекомендації Група результатів 3 спрямована на виявлення рівня знань щодо забезпечення добробуту. Потрібно виявити рівень розуміння змісту понять “особистий добробут” і “суспільний добробут”, визначення складників добробуту, значення умов життя для добробуту. Група результатів визначає також рівень засвоєння знань щодо добробуту громад, школи та шкільної спільноти.

Підприємливість як одна з ключових складових особистісного розвитку полягає в здатності розпізнавати можливості, створювати нові ідеї та втілювати їх у життя. Важливо, щоб учні зрозуміли, що підприємливою може бути будь-яка людина, тобто ця риса потрібна в будь-якій сфері життя: від організації спільної діяльності до реалізації соціальних ініціатив.

Створення цінності — це процес, коли ідеї чи проекти перетворюються на корисні для себе, суспільства й інших людей результати. Учні мають уміти виявляти потреби та бажані зміни, а також нести відповідальність за реалізацію цих змін, враховуючи інтереси громади, колективу, школи тощо.

Фінансова грамотність є необхідною для усвідомленого управління власними фінансами, а також для забезпечення фінансової безпеки на рівні особистості та громади. Учні мають засвоїти базові поняття, вміти планувати, заощаджувати

і захищати свої гроші від можливих ризиків. Враховуючи економічні реалії України, тема фінансової безпеки набуває особливої актуальності.

Волонтерство сприяє зміцненню соціальної згуртованості та розбудові суспільства, в якому кожен має можливість долучитися до позитивних змін. У межах розділу “Волонтерство” (модуль 6) учні ознайомилися зі змістом поняття “волонтерство”, історією волонтерського руху в Україні та за кордоном, а також із різноманітними формами участі у волонтерських проєктах.

Доброчинність також є невід’ємною частиною соціальної відповідальності. Програми, що пов’язані з доброчинною діяльністю, дають змогу учням учитися організації благодійних акцій, збору коштів та формування відповідного ставлення до соціальної активності.

Під час оцінювання важливо враховувати не лише академічні досягнення учнів, а й їхнє розуміння життєвих цінностей, здатність визначати чинники, що впливають на особистий та суспільний добробут, а також усвідомлення важливості своїх дій і їх впливу на добробут. Це включає вміння визначати, що таке особистий і суспільний добробут, які економічні, соціальні, екологічні чинники визначають добробут. Важливо з’ясувати, наскільки підлітки розуміють, що їхні вчинки можуть мати позитивний чи негативний вплив на їхнє життя та на життя навколишніх.

Значною частиною оцінювання є визначення того, наскільки учні усвідомлюють важливість взаємодопомоги в межах школи, громади та суспільства. Це включає вміння допомагати іншим, готовність до спільних дій, вміння співпрацювати та комунікувати, а також здатність коректно розв’язувати конфлікти.

Оцінювання має на меті виявити, чи готові учні до участі в різноманітних волонтерських ініціативах, чи розуміють важливість добровільної участі в благодійних акціях та чи здатні вони організувати спільні дії для досягнення спільних цілей. Важливо також визначити, наскільки діти усвідомлюють роль громад у формуванні життєвих умов і як взаємодіяти з іншими членами громади для покращення якості життя.

Оцінювання рівня фінансової грамотності підлітків важливо, оскільки ефективне управління особистими фінансами є одним із основних аспектів забезпечення як особистого, так і суспільного добробуту. Важливо перевірити, наскільки учні розуміють базові поняття: заощадження, бюджет, ресурси тощо. Оцінюється здатність підлітків планувати свої витрати, заощаджувати й ухвалювати фінансові рішення, які сприяють забезпеченню фінансової безпеки.

Важливо враховувати, наскільки учні усвідомлюють важливість фінансової безпеки не тільки на рівні особистих фінансів, а й у контексті потреб громади та соціальних ініціатив. Тому додатково оцінюється здатність дітей працювати з фінансами в благодійних проєктах, а також здатність ефективно використовувати фінансові ресурси для досягнення спільних цілей.

Знання основ підприємливості важливе для оцінювання того, наскільки учні готові брати на себе відповідальність за ухвалення рішень, що впливають на добробут. Це може включати вміння бачити можливості для створення цінності для інших та розуміння важливості бути соціально відповідальним у своїх діях. Оцінюється також уміння підлітків визначати потреби інших, генерувати і втілювати ідеї, що можуть допомогти покращити умови життя як на особистому рівні, так і на рівні громади.

Загалом процес оцінювання має на меті створення комплексної картини розвитку учня, яка відображає не лише знання, а і його здатність застосовувати ці знання на практиці для покращення свого добробуту та добробуту суспільства.

Діагностувальні завдання

Завдання тестового характеру

(кожне оцінюється в 0,5 бала — максимум за виконання тестових завдань — 7 балів)

З кількох варіантів відповідей вибери одну правильну.

1. Який із наведених способів навчання є найефективнішим для розуміння нового матеріалу?

- А.** Механічне заучування
- Б.** Активне обговорення з іншими
- В.** Переписування тексту
- Г.** Прослуховування лекцій безперервно

2. Що належить до самоменеджменту навчання?

- А.** Планування часу та завдань для навчання
- Б.** Ретельне виконання всіх домашніх завдань
- В.** Відкладання вивчення складних тем на потім
- Г.** Перевірка знань інших

3. Що означає вміння вчитися?

- А.** Завжди мати високі оцінки
- Б.** Запам'ятовувати великі обсяги інформації з усіх предметів
- В.** Повністю покладатися на інформацію вчителя та написане в підручнику
- Г.** Уміти організовувати свій процес навчання й оцінювати результати

4. Що з наведеного допомагає покращити вміння вчитися?

- А.** Пропускати складні теми
- Б.** Ведення щоденника навчання або рефлексія
- В.** Виконання тільки легких завдань
- Г.** Залишення запитань без відповіді

5. Що з наведеного є виявом підприємливості?

- А.** Лінь і відкладання справ
- Б.** Гарне копіювання чужих ідей
- В.** Проведення шкільного ярмарку для збору коштів
- Г.** Втілення лише власних ідей

6. Які з потреб людини є базовими?

- А.** Мати смартфон останньої моделі
- Б.** Харчування, безпека, житло
- В.** Відпочинок за кордоном
- Г.** Участь у конкурсах

7. Що означає поняття “фінансова безпека”?

- А.** Уміння оберігати свої гроші від шахраїв
- Б.** Можливість витратити гроші без обмежень
- В.** Вміння користуватися банкоматом
- Г.** Купівля дорогих речей

8. Що є прикладом доброчинності?

- А.** Купівля для себе нових джинсів
- Б.** Прогулянка з друзями
- В.** Пожертва на лікування дитини
- Г.** Участь у конкурсі малюнків

9. Яка головна мета волонтерського руху?

- А.** Здобути вигоду для себе
- Б.** Підвищити власну популярність
- В.** Отримати поважний сертифікат
- Г.** Безоплатно допомагати іншим і суспільству

10. Який із варіантів є прикладом мирного вирішення конфлікту?

- А.** Погрози всім учасникам
- Б.** Пошук компромісу
- В.** Звинувачення іншої сторони
- Г.** Уникнення розмови

11. Який чинник найчастіше впливає на формування підліткових компаній?

- А.** Випадкове знайомство
- Б.** Вплив батьків
- В.** Близьке місце проживання
- Г.** Спільні інтереси та захоплення

12. Як можна охарактеризувати здорове товариство?

- А.** Схильність до ризикової поведінки
- Б.** Примус до певних дій
- В.** Підтримка, повага та спільні цінності
- Г.** Висміювання інших

13. Чим небезпечні токсичні підліткові компанії?

- А. Тиском та спонуканням до шкідливих звичок
- Б. Надмірною турботою
- В. Занадто частими зустрічами
- Г. Дискусіями на різні теми

14. Що з наведеного може допомогти обрати позитивне середовище?

- А. Бажання бути, “як усі”
- Б. Критичне мислення й усвідомлення власних цінностей
- В. Сліпе наслідування лідера
- Г. Вибір найбільшої компанії

Ключ оцінювання

А	Б	В	Г
2, 7, 13	1, 4, 6, 10, 14	5, 8, 12	3, 9, 11

Завдання з відкритою відповіддю

(завдання 15–17 оцінюються максимум в 1 бал, завдання 18: максимум 2 бали — максимум за виконання відкритих завдань — 5 балів)

15. На уроці вчителька запропонувала учням об'єднатися в групи для виконання проєкту. Один із учнів сказав: “Я все зроблю самостійно, бо так швидше”.

Як ти оцінюєш цю ситуацію з огляду на ефективність співпраці?

16. Петро на уроці часто забуває про дедлайни, не планує навчання, виконує завдання в останній момент. Через це отримує погані оцінки. Якого вміння бракує учню?

17. Анна під час конфлікту з подругою почала голосно кричати, перебивати її та казати образливі слова. Яку помилку вона зробила в спілкуванні?

18. Уяви, що твоя однокласниця Марина потрапила в нову компанію, де її переконують прогулювати школу та зробити щось, що суперечить її цінностям. Вона вагається: хоче бути прийнятою, але відчуває, що так чинити неправильно. Водночас у неї зросла тривожність, знизилася мотивація до навчання. Проаналізуй ситуацію, відповівши на такі запитання:

- Які емоції може відчувати Марина і як вона може їх виразити без шкоди собі та іншим?
- Які способи навчання або самоменеджменту можуть допомогти їй відновити мотивацію?
- Які кроки вона має зробити для збереження власних цінностей і уникнення токсичної компанії?
- Як можна підтримати Марину як друг або однокласник?

Оцінювання завдань розділу 3

Номер завдання	Максимальна кількість балів	Примітка
1	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
2	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
3	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
4	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
5	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
6	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
7	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
8	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
9	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
10	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
11	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
12	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
13	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
14	0,5	Звертаємо увагу на правильність відповіді
15	1	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, описати алгоритм дії, зробити висновок

Номер завдання	Максимальна кількість балів	Примітка
16	1	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, описати алгоритм дії, зробити висновок
17	1	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, описати алгоритм дії, зробити висновок
18	2	Учень має розкрити причинно-наслідковий зв'язок, пояснити хід думок, як саме було визначено безпеку / небезпеку в наведеній ситуації, описати алгоритм дії, зробити висновок

Максимальна оцінка за завдання розділу 3 — 12 балів